

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIĄ

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.
Sprawdź, czy kod na naklejce to
O-400.

Egzamin ósmoklasisty

Język polski

TEST DIAGNOSTYCZNY

TERMIN: marzec 2021 r.

CZAS PRACY: do 180 minut

Arkusz zawiera teksty liczące
więcej niż 250 wyrazów.

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych 31 stronach jest wydrukowanych 20 zadań. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
2. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
3. Wszystkie zadania rozwiązuje długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem. Nie używaj korektora.
4. W niektórych zadaniach podanych jest kilka odpowiedzi do wyboru. Wybierz i zaznacz tylko jedną odpowiedź.
5. Rozwiązania zadań: 3, 5, 7, 8, 10, 11, 15, 16, 19 oraz 20, zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu egzaminacyjnym.
6. Jeśli się pomylisz, postępuj zgodnie z informacjami zamieszczonymi na następnej stronie.
7. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Powodzenia!

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia ucznia do dostosowania zasad oceniania.

Uczeń **nie przenosi** odpowiedzi na kartę odpowiedzi.

OPOP-400-2103

Zapoznaj się z poniższymi informacjami

1. Jak zaznaczyć poprawną odpowiedź oraz pomyłkę w zadaniach zamkniętych?

W arkuszu znajdują się różne typy zadań. Do niektórych zadań podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Tylko jedna z nich jest prawdziwa. Wybierz odpowiedź i zaznacz ją znakiem $\times$, np.

~~A~~   B.   C.   D.

W niektórych zadaniach zdecyduj, czy zdanie jest prawdziwe czy fałszywe, i zaznacz znakiem $\times$ wybraną odpowiedź, np.

~~A~~	F
--------------	---

W innych zaznacz odpowiedź oznaczoną literą A albo B, a potem C albo D, np.

~~A~~   B.

a następnie

C.   ~~D~~.

Jeśli się pomylisz, otocz znak $\times$ kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.

$\odot$ ~~A~~   B.   ~~C~~.   D.

2. Jak zaznaczyć pomyłkę i zapisać poprawną odpowiedź w zadaniach otwartych?

Jeśli się pomylisz, zapisując odpowiedź w zadaniu otwartym, pomyłkę przekreśl i napisz poprawną odpowiedź nad niepoprawnym fragmentem lub obok niego.

Lista lektur obowiązkowych w roku szkolnym 2020/2021
(zgodna z wymaganiami egzaminacyjnymi)

Klasy VII i VIII

Charles Dickens, „Opowieść wigilijna”

Aleksander Fredro, „Zemsta”

Jan Kochanowski, wybór fraszek i trenów, w tym tren VII, VIII

Aleksander Kamiński, „Kamienie na szaniec”

Adam Mickiewicz, „Reduta Ordona”, „Śmierć Pułkownika”,
„Świtezianka”, „Dziady” część II, „Pan Tadeusz” (całość)

Antoine de Saint-Exupéry, „Mały Książę”

Henryk Sienkiewicz, „Quo vadis”, „Latarnik”

Juliusz Słowacki, „Balladyna”

Inne lektury obowiązkowe (zgodne z podstawą programową),
do których również można się odwołać

Klasy VII i VIII

Jan Kochanowski, wybór pieśni i trenów, w tym tren I, V

Ignacy Krasicki, „Żona modna”

Adam Mickiewicz, wybrany utwór z cyklu „Sonety krymskie”

Stefan Żeromski, „Syzyfowe prace”

Sławomir Mrożek, „Artysta”

Melchior Wańkowicz, „Ziele na kraterze” (fragmenty), „Tędy
i owędy” (wybrany reportaż)

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na kolejnych
stronach.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Adam Mickiewicz

PAN TADEUSZ

Aż w cichym i samotnym domie
Wszczął się naprzód szmer, potem gwar i krzyk wesoły,
Jak w ulu pustym, kiedy węń wlatują pszczoły:
Był to znak, że wracali goście z polowania
I krzątała się służba około śniadania.

Jakoż po wszystkich izbach panował ruch wielki,
Roznoszono potrawy, sztuczce i butelki;
Mężczyźni, tak jak weszli, w swych zielonych strojach,
Z talerzami, z szklankami chodząc po pokojach,
Jedli, pili lub wsparci na okien uszakach 1),
Rozprawiali o flintach 2), chartach i szarakach;
Podkomorstwo i Sędzia przy stole; a w kątku
Panny szeptały z sobą; nie było porządku,
Jaki się przy obiadach i wieczerzach chowa.
Była to w staropolskim domie moda nowa;
Przy śniadaniach pan Sędzia, choć nierad, pozwalał
Na taki nieporządek, lecz go nie pochwalał.

Różne też były dla dam i mężczyzn potrawy:
Tu roznoszono tace z całą służbą kawy,
Tace ogromne, w kwiaty ślicznie malowane,
Na nich kurzące wonnie imbryki 3) blaszane
I z porcelany saskiej złote filiżanki;
Przy każdej garnuszczyce mały do śmietanki.
Takiej kawy jak w Polsce nie ma w żadnym kraju:

W Polsce, w domu porządnym, z dawnego zwyczaju,
Jest do robienia kawy osobna niewiasta,
Nazywa się kawiarka; ta sprowadza z miasta
Lub z wicin 4) bierze ziarna w najlepszym gatunku
I zna tajne sposoby gotowania trunku,
Który ma czarność węgla, przejrzystość bursztynu,
Zapach moki 5) i gęstość miodowego płynu.
Wiadomo, czym dla kawy jest dobra śmietana;
Na wsi nie trudno o nią; bo kawiarka z rana,
Przystawiwszy imbryki, odwiedza mleczarnie
I sama lekko świeży nabiału kwiat garnie
Do każdej filiżanki w osobny garnuszek,
Aby każdą z nich ubrać w osobny kożuszek.
[...]

We dwu izbach dwa różne skupiły się grona:
Starszyzna, przy stoliku małym zgromadzona,
Mówiła o sposobach nowych gospodarskich,
O nowych, coraz sroższych ukazach cesarskich;
Podkomorzy krążące o wojnie pogłoski
Oceniał i wyciągał polityczne wnioski.
Panna Wojska, włożywszy okulary sine,
Zabawiała kabałą z kart Podkomorzynę.
W drugiej izbie toczyła młodzież rzecz o łowach
W spokojniejszych i cichszych niż zwykle rozmowach:
Bo Asesor i Rejent, oba mówcy wielcy,
Pierwsi znawcy myślistwa i najlepsi strzelcy,
Siedzieli przeciw sobie mrukliwi i gniewni. [...]

Wojski stary od izby do izby przechodził,
Po obu stronach oczy roztargnione wodził,

Nie mieszał się w myśliwych ni starców rozmowę
I widać, że czym innym zajęta miał głowę.

Adam Mickiewicz, **Pan Tadeusz**, Wrocław 2019.

- 1) Uszak – rama okna zamocowana w ścianie.
- 2) Flinta – myśliwska strzelba na śrut.
- 3) Imbryk – tu: czajnik.
- 4) Wicina – wielki statek rzeczny służący Litwinom do prowadzenia handlu z Prusami.
- 5) Moka – tu: kawa.

[399 wyrazów]

Zadanie 1. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź spośród podanych.

Z przytoczonego fragmentu wynika, że podczas śniadania w Soplicowie

- A. toczono rozmowy na różnorodne tematy.
- B. każdy zajmował wyznaczone mu miejsce przy stole.
- C. Sędziemu podobało się swobodne zachowanie gości.
- D. przestrzegano takich samych zasad jak podczas wieczerzy.

Zadanie 2. (0–1)

Na podstawie przytoczonego fragmentu oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Podczas śniadania w Soplicowie wszyscy goście delektują się tymi samymi potrawami.	P	F
Kawę dla szlachty goszczącej w domu Sędziego przygotowuje znawczyni sztuki parzenia kawy.	P	F

Zadanie 3. (0–1)

Na podstawie przytoczonego fragmentu **Pana Tadeusza** napisz, w jaki sposób Sędzia dba o dobre samopoczucie gości. Nie cytuj sformułowań z arkusza.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 4. (0–1)

Przeczytaj przytoczony niżej fragment, a następnie oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

„Aż w cichym i samotnym domu
Wszczął się naprzód szmer, potem gwar i krzyk wesoły,
Jak w ulu pustym, kiedy węń wlatują pszczoły”.

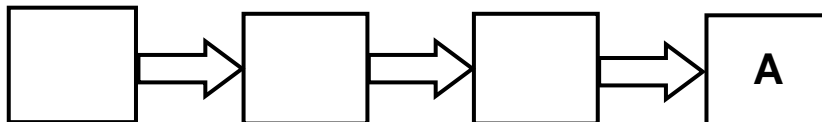
Użycie w drugim wersie wyrazów „szmer, gwar, krzyk” w tej właśnie kolejności sugeruje, że w domu robi się coraz głośniejsze.	P	F
Sformułowania „cichy dom” i „krzyk wesoły” podkreślają zmianę, jaka nastąpiła w Soplicowie po przybyciu gości.	P	F

Zadanie 5. (0–1)

Na podstawie całego utworu **Pan Tadeusz** ułóż podane niżej treści zgodnie z porządkiem chronologicznym. Wpisz litery B, C, D w kratki we właściwej kolejności.

- A. Zaręczyny Tadeusza i Zosi.
- B. Spowiedź Jacka Soplicy przed Gerwazym.
- C. Spotkanie Hrabiego z Gerwazym w ruinach zamku.
- D. Powrót Tadeusza do Soplicowa po ukończeniu nauki w mieście.

Zadanie 6. (0–1)

Odwołując się do całego utworu **Pan Tadeusz**, dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź A albo B, a następnie 1., 2. albo 3.

Sędzia, który podejmował gości na śniadaniu, pochodzi z rodu

- A. Sopliców
- B. Horeszków

i poznajemy go jako

- 1. porywczego szlachcica i stronnika Moskali.
- 2. dobrego i zapobiegliwego gospodarza.
- 3. niespełnionego artystę i znawcę francuskich obyczajów.

Zadanie 7. (0–2)

Na popularnym internetowym forum rozpoczęła się dyskusja na temat: „Czy warto pielęgnować dawne zwyczaje?”.

Zabierz głos w dyskusji. Przedstaw swoje stanowisko i poprzyj je dwoma argumentami.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8. (0–1)

Na jednym z blogów pojawił się wpis dotyczący twórczości Adama Mickiewicza, ale autor wpisu nie zadbał o poprawną interpunkcję.

Zaznacz zdanie, w którym interpunkcja jest niepoprawna.

- A. Adam Mickiewicz był jednym z najwybitniejszych twórców polskiego romantyzmu, który zawsze za swoją ojczyznę uznawał Litwę.
- B. Za działalność w tajnym Towarzystwie Filomatów został aresztowany, a następnie zesłany w głąb Rosji.
- C. Podczas licznych podróży po Europie odwiedził między innymi Niemcy, Włochy, Szwajcarię, i Francję.
- D. Jest autorem licznych utworów poetyckich, a także poematu „Pan Tadeusz”.

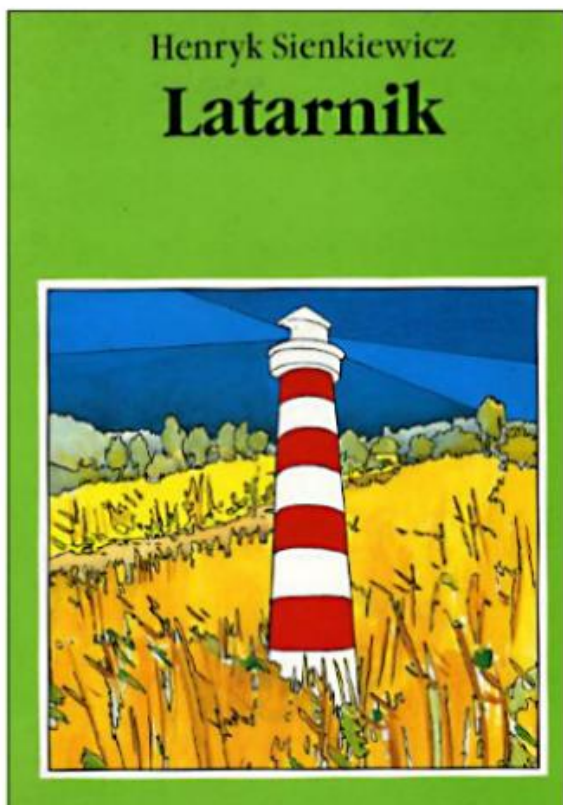
Zadanie 9. (0–1)

Który z wyrazów został zapisany zgodnie z tą samą zasadą ortograficzną – dotyczącą pisowni „rz” – co zasada zastosowana w wyrazie „krzyk”? Zaznacz odpowiedź spośród podanych.

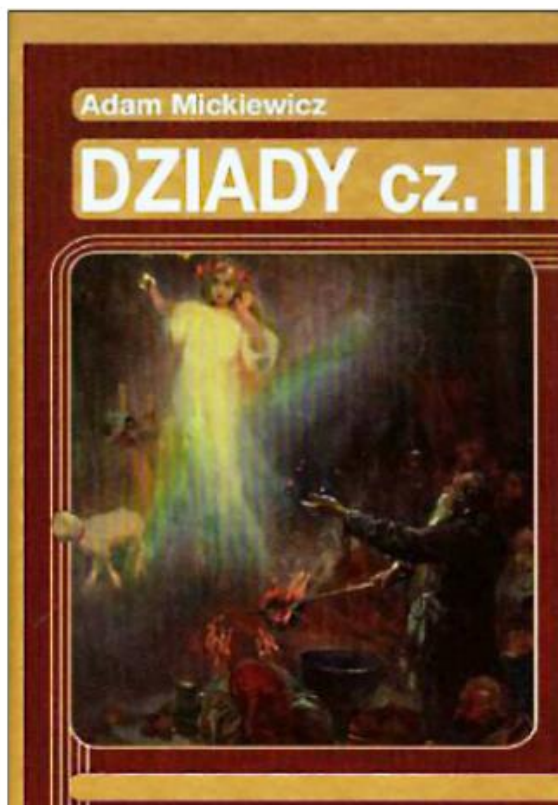
- A. „bierze”
- B. „talerzami”
- C. „porządku”
- D. „przejrzystość”

Zadanie 10. (0–2)

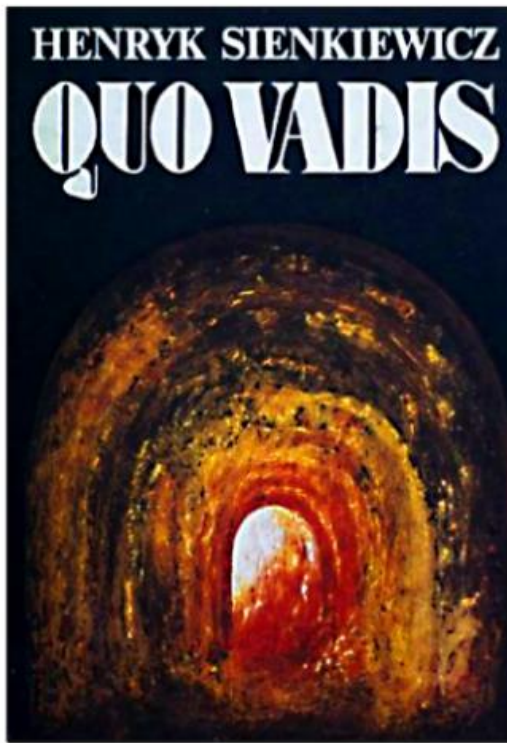
Obejrzyj zamieszczone poniżej okładki wybranych lektur obowiązkowych. Wybierz dwie okładki i uzasadnij związek zamieszczonego na każdej z nich elementu graficznego z treścią każdej z wybranych książek.

1

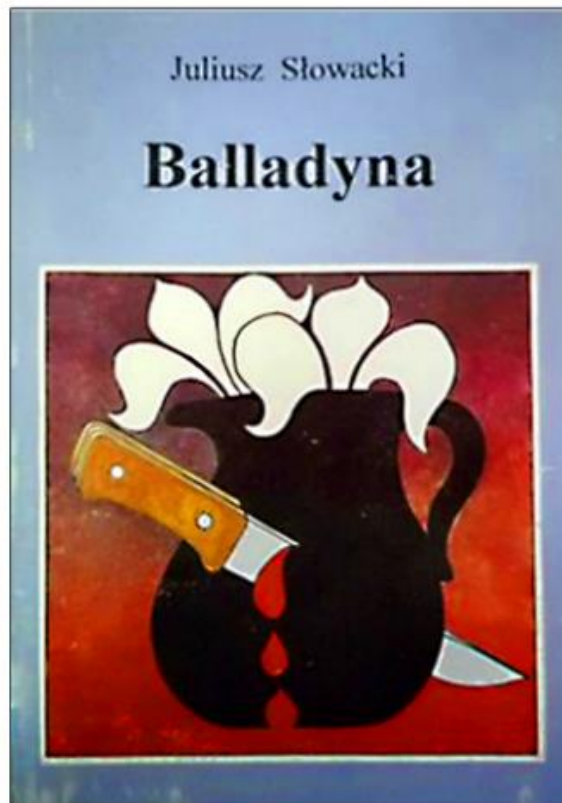
2

3

4

5

Wybieram okładkę nr: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

.....

Wybieram okładkę nr: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Józef Tischner

CZŁOWIEK

[1] Pewnego razu na ulicach starożytnych Aten pojawił się człowiek, o którym wszyscy wiedzieli, że jest nieprzeciętnym dziwakiem 1). Był filozofem, co ostatecznie wiele tłumaczy, ale w tym przypadku to już nie wystarczyło. Chodził w biały dzień z zapaloną latarnią i świecił nią w oczy każdemu napotkanemu przechodniowi, a szczególnie co znamienitszym mieszkańcom miasta. Wpatrywał się w każdą twarz, po czym okrutnie się krzywił i gonił za następnymi ofiarami. „Kogo szukasz?”, zapytano go. Odpowiedział: „Szukam człowieka”. Wielu ludzi chodziło wtedy ulicami miasta, ale prawdziwego człowieka wśród nich nie było.

[2] A może warto by dziś powtórzyć eksperyment starego filozofa? Wziąć latarnię do ręki, świecić nią w oczy każdemu przechodniowi i pytać: „Jesteś już czy nie jesteś człowiekiem?”. Ale tego zrobić nie można. Dałoby się jednak zrobić coś podobnego: wziąć w rękę światło i sobie samemu w oczy poświecić, stawiając sobie kłopotliwe pytanie.

[3] Lecz oto w tym miejscu rodzi się problem: co to znaczy być człowiekiem? Na pytanie to nie można dać pełnej odpowiedzi. Postarajmy się jednak o odpowiedź częściową, która także może mieć znaczenie. Być człowiekiem to znaczy zawsze: umieć wyjść poza samego siebie, umieć siebie przekroczyć. Najpierw jakby oderwać się od siebie, wznieść się ponad siebie i nagle znaleźć się przed sobą. Przyjrzyjmy się temu nieco bardziej konkretnie. Spójrzmy na swoje życie.

[4] Kiedyś, jeszcze będąc dziećmi, znaleźliśmy się na spacerze i oto wyrosła przed nami pierwsza życiowa przeszkoda. Stanęliśmy nad strumieniem, nad którym nie było kładki. Trzeba było strumień przeskoczyć. Nie wiadomo było, gdzie skończy się nasz skok: na drugim brzegu czy w wodzie? Ale nie było wyjścia, trzeba było spróbować. Udało się, nabraliśmy pewności siebie. Potem przyszły sprawy trudniejsze, ale zawsze podobnie: przeszkoda, rozterka, rozpęd i ... skok. Wciąż trzeba było niemal na nowo budować siebie na miarę sytuacji, w jakiej się znaleźliśmy. Postawmy teraz kluczowe pytanie: co sprawiało, że byliśmy gotowi do podjęcia takiego kroku? Jaka siła? Jakim określić ją słowem? Z pewnością tu właśnie trzeba zastosować słowo: „nadzieja”.

[5] W ciągu całego naszego życia, na progu każdej przeszkody, każdego skoku przed siebie, rosła w nas i męźniała nasza nadzieja. To ona popychała naszą wolę do próby, to ona tłumiała odruchy lęku, to ona pobudzała nas do tego, abyśmy nie przegrywali jeszcze przed rozpoczęciem gry. W miarę jak rosły nasze próby, rosła też w nas nasza nadzieja. Nadzieja zawsze musi być na miarę próby. Im większa próba, tym mocniejsza nadzieja. Im większe wyzwania, tym bardziej przemożna gotowość wewnątrz. Ktoś kiedy poznał wszystkie rozmiary wewnętrznych mocy człowieka?

[6] Chodził stary filozof ulicami Aten ze swoją latarnią i na próżno szukał człowieka. Być może dlatego na próżno, że wszędzie widział tylko trzciny chwiejące się od wiatru, ludzi, którzy pozwolili, aby im wiatr rozwiał gdzieś ich najgłębsze ludzkie nadzieje.

1) Mowa o Diogenesie z Synopy, greckim filozofie, żyjącym na przełomie V i IV w. p.n.e. Diogenes był przedstawicielem cyników; głosił naukę o wyrzeczeniu się wszelkich dóbr materialnych.

[479 wyrazów]

Zadanie 11. (0–2)

Uzupełnij poniższy tekst w taki sposób, aby stanowił streszczenie tekstu **Człowiek** Józefa Tischnera.

Tematem tekstu Józefa Tischnera jest .....

.....

Autor zauważa, że .....

.....

.....

Na końcu dochodzi do wniosku, że .....

.....

Zadanie 12. (0–1)

Na które z pytań można znaleźć odpowiedź w 5. akapicie tekstu Józefa Tischnera? Zaznacz odpowiedź spośród podanych.

- A. Kogo poszukiwał starożytny filozof?
- B. Dlaczego starożytny filozof nie znalazł człowieka?
- C. Czy warto samemu sobie stawiać kłopotliwe pytania?
- D. Co może pomóc w pokonywaniu życiowych przeszkód?

Zadanie 13. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź spośród podanych.

Z fragmentu, w którym opisano pokonywanie pierwszej życiowej przeszkody przez dzieci, wynika, że

- A. łatwiej znieść gorycz porażki przy wsparciu innych.
- B. w obliczu trudności trzeba zdecydować się na działanie.
- C. niepewność osiągnięcia celu odbiera człowiekowi nadzieję.
- D. niepowodzenia zniechęcają do podejmowania kolejnych prób.

Zadanie 14. (0–1)

Uzupełnij poniższe zdanie. Zaznacz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

W wypowiedzeniu „Wpatrywał się w każdą twarz, po czym okrutnie się krzywił i gonił za następnymi ofiarami” podkreślone sformułowania świadczą o

- A. satysfakcji
- B. rozczarowaniu

starożytnego filozofa i podkreślają

- C. efektywność
- D. bezskuteczność

prowadzonych przez niego poszukiwań.

Zadanie 15. (0–1)

Wyjaśnij, jaką funkcję w tekście pełni opowieść o starożytnym filozofie.

.....

.....

.....

Zadanie 16. (0–2)

Któremu bohaterowi wybranej lektury obowiązkowej udało się zrealizować wyznaczony sobie cel? Podaj tytuł tej lektury i jej bohatera. Uzasadnij swój wybór. W uzasadnieniu odwołaj się do znajomości wybranej przez siebie lektury.

Uwaga! Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Tytuł lektury: .....

Bohater lektury: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 17. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Użycie sformułowania „Przyjrzyjmy się temu nieco bardziej konkretnie” zapowiada wprowadzenie przykładu ilustrującego argumentację autora.	P	F
Pytanie „Ktoś kiedy poznał wszystkie rozmiary wewnętrznych mocy człowieka?” podkreśla wątpliwości autora dotyczące możliwości człowieka w zakresie pokonywania trudności.	P	F

Zadanie 18. (0–1)

Dokończ poniższe zdania. Zaznacz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

W wypowiedzeniu „Wielu ludzi chodziło wtedy ulicami miasta, ale prawdziwego człowieka wśród nich nie było” wyraz „nich” jest

- A. przyimkiem.
- B. zaimkiem.

W wypowiedzeniu „Wielu ludzi chodziło wtedy ulicami miasta, ale prawdziwego człowieka wśród nich nie było” wyraz „nich” został użyty w celu zastąpienia rzeczownika

- C. „ludzi”.
- D. „ulicami”.

Zadanie 19. (0–3)

Zredaguj zaproszenie na otwarcie wystawy fotografii zorganizowanej pod hasłem „Nasze małe i wielkie sukcesy”. Zachęć koleżanki i kolegów do udziału w tym wydarzeniu, używając dwóch argumentów.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 20. (0–20)

Wybierz **jeden** z tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz **rozprawkę** albo **opowiadanie**.
- W wypracowaniu odwołaj się do **wybranej lektury obowiązkowej**. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej **200 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.

Temat 1.

W każdym jest coś, co zasługuje na podziw innych. Napisz rozprawkę, w której rozważysz trafność tego stwierdzenia.

W argumentacji odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz innego utworu literackiego.

Temat 2.

Napisz opowiadanie o spotkaniu z bohaterem wybranej lektury obowiązkowej, który przekonał Cię podczas spotkania, że w życiu warto podejmować ryzyko. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

Wypracowanie
na temat nr .....

Miejsce dla
egzaminatora

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

